Strateginen vaiheyleiskaava

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

11.11.2026

LEMPÄÄLÄ

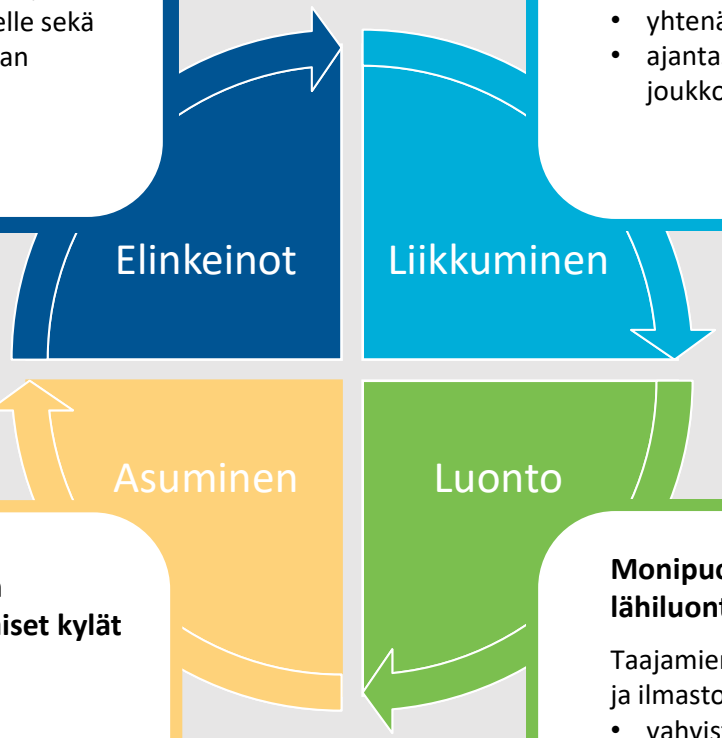
SUUNNITTELUN TARKOITUS

Voimassa oleva strateginen yleiskaava linjaa Lempäälän maankäytön ja yhdyskuntarakenteen pitkän aikavälin kehittämistä. Se keskittyy kunnan kehittämisen kannalta keskeisiin strategisiin kysymyksiin, kuten asumiseen, elinkeinoihin, liikkumiseen sekä luontoon ja viherrakenteeseen. Yleispiirteisenä kaavana strateginen yleiskaava ohjaa alueiden tarkempaa suunnittelua.

Strateginen yleiskaava vastaa pääosin edelleen kunnan tavoitteita ja alueiden kehittämisen tahtotilaa, minkä vuoksi kaavan kokonaisuudistamiselle ei ole tarvetta. Kaavan hyväksymisen jälkeen kunnan kehittämistarpeissa ja maankäytön suunnittelun lähtökohdissa on kuitenkin tapahtunut muutoksia. Tämän vuoksi kaavaa on tarpeen ajantasaistaa niiltä osin, joissa muutostarpeita on tunnistettu.

Päivitys tehdään koko kunnan alueen käsittävänä vaiheyleiskaavana. Työssä tarkistetaan muutosta edellyttävät alueet ja strategiset linjaukset, kun taas muilta osin voimassa olevan yleiskaavan ratkaisut säilyvät ennallaan. Tavoitteena on, että strateginen yleiskaava vastaa kunnan nykyisiä ja tulevia kehittämistarpeita sekä muodostaa ajantasaisen pohjan tarkemmalle yleis- ja asemakaavoitukselle ja muulle alueiden käytön suunnittelulle.

TAVOITTEET

Monipuolisia sijoittumisen paikkoja yrityksille

Tavoitteena on määritellä tulevaisuuden yritysalueet, jotka

- vahvistavat elinvoimaa ja työpaikkoja,
- täydentävät seudullista yritysalueverkostoa,
- sijoittuvat hyvien liikenneyhteyksien äärelle sekä
- tukevat kestävää, ympäristövaikutuksiltaan hallittua ja vaiheittain toteutettavaa yhdyskuntarakennetta

Kestävän liikkumisen edistäminen

Tavoitteena on vahvistaa kestävää liikkumisjärjestelmää kehittämällä

- lähijunaseisakkeisiin tukeutuvaa maankäyttöä,
- yhtenäistä kävelyn ja pyöräilyn pääreitistöä sekä
- ajantasaista ja hyvin saavutettavaa joukkoliikenneverkkoa.

Palveluiden, kohtaamisten ja viihtymisen keskustat, tiivistyvä taajama ja elinvoimaiset kylät

Tavoitteena on

- ajantasaistaa väestötavoitteet,
- vahvistaa kylien elinvoimaa ja
- mahdollistaa harkitut loma-asuntojen muutokset pysyvään asumiseen ranta-alueilla sekä
- vahvistaa kuntakeskuksen, Sääksjärven ja Marjamäen asemaa vetovoimaisina ja toiminnallisesti monipuolisina keskuksina.

Monipuolinen ja ilmastokestävä taajaman lähiluonto

Taajamien lähiluontoa kehitetään monipuolisena ja ilmastokestävänä

- vahvistamalla ekologisia yhteyksiä,
- parantamalla luonnon ja vesistöjen tilaa ja saavutettavuutta sekä
- tunnistamalla koulujen ja päiväkotien lähiluontokohteet ja
- ilmastonmuutokseen sopeutumisen kannalta keskeiset tulva- ja lämpösaarekealueet.

Monipuolisia ja houkuttelevia sijoittumisen paikkoja yrityksille

Strategisen vaiheyleiskaavan tavoitteet

Määritellään tulevaisuuden yritysalueet, jotka

- vahvistavat kunnan elinvoimaa sekä lisäävät ja monipuolistavat työpaikkoja
- täydentävät kaupunkiseudun yritysalueverkostoa
- hyödyntävät hyviä tie-, joukkoliikenne- ja logistiikkayhteyksiä
- tukevat eheää yhdyskuntarakennetta ja ilmastotavoitteita
- minimoivat vaikutukset luontoon, virkistykseen ja asuinympäristöihin
- mahdollistavat vaiheittainen, taloudellisesti realistisen ja hallitun toteutuksen

Kuntastrategian tavoitteet

- Hyödynnämme sijaintimme tarjoamat mahdollisuudet. Luomme edellytykset yritysten sijoittumiselle ja osaajien houkuttelemiselle. Mahdollistamme menestyksellisen yrittäjyyden ja sujuvan työssäkäynnin.
- Edistämme kestäviä ratkaisuja ja kiertotaloutta.

Muita tavoitteita

- **Elinvoimaohjelma:** Yritysalueiden strategisen suunnitelman laatiminen osana strategista yleiskaavaa huomioiden Pirkanmaan teollinen vaihemaakuntakaava
- **Teollisuuden vaihemaakuntakaava**: Laadittavan vaihemaakuntakaavan tavoitteena on tukea tuotannollisen teollisuuden sijoittumisedellytyksiä Pirkanmaalla sekä mahdollistaa puhtaan teollisuuden investoinnit.

Kestävän liikkumisen edistäminen

Strategisen vaiheyleiskaavan tavoitteet

- Vahvistaa Moision ja Kuljun lähijunaseisakkeiden roolia seudullisena kestävän liikkumisen ja maankäytön kehittämisen perustana.
- Edistää seudullisesti yhtenäistä kävelyn ja pyöräilyn pääreitistöä osana kestävää liikkumisjärjestelmää.
- Ajantasaistaa joukkoliikenteen laatukäytäväverkko vastaamaan nykyisiä liikenteellisiä ja toiminnallisia tavoitteita.
- Vahvistaa joukkoliikenteen saavutettavuutta määrittämällä keskeiset solmupisteet, vaihtoyhteydet ja liityntäpysäköinti.

Kuntastrategian tavoitteet

- Vahvistamme ilmastotyötä ja otamme siihen liittyvät näkökulmat huomioon päätöksenteossa.
- Vahvistamme kestäviä liikkumisen muotoja. Tuemme joukkoliikennettä erilaisilla suunnitteluratkaisuilla. Edistämme kestäviin liikkumismuotoihin perustuvaa arkea.

Muita tavoitteita

- **Elinvoimaohjelma**: Liityntäpysäköintisuunnitelman laatiminen edistämään julkisen liikenteen käyttöä
- **Hyvinvointiohjelma**: Kehitetään joukkoliikennettä ja varmistetaan palveluliikenteen säilyminen. Edistetään kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita.
- **Ilmastotiekartta**: lähijunaprojektin edistäminen ja liityntäpysäköinnin lisääminen
- **Kävelyn ja pyöräilyn edistämisohjelma**: kehitetään pyöräilyolosuhteita pääverkkosuunnitelman mukaisesti

Monimuotoinen ja ilmastokestävä taajaman lähiluonto

Strategisen vaiheyleiskaavan tavoitteet

- Vahvistetaan taajamien siniviherrakennetta tukemalla ekologisia yhteyksiä ja luonnon monimuotoisuutta.
- Taajamien maankäyttö tukeutuu saavutettavaan ja laadukkaaseen lähiluontoon ja vesistöihin.
- Lasten ja nuorten lähiluontokohteet turvataan osana taajamien maankäytön perusratkaisuja.
- Varaudutaan ilmastonmuutokseen tunnistamalla erityisen herkät alueet, kuten tulva- ja lämpöriskialueet.

Kuntastrategian tavoitteet

- Panostamme virkistysalueisiin ja lähimatkailuun.
- Ymmärrämme lähiluonnon merkityksen. Parannamme lähiluonnon ja vesistöjen tilaa ja saavutettavuutta sekä vaalimme luontoarvoja osana kuntalaisten hyvinvointia
- Vaalitaan Lempäälän luonnon monimuotoisuutta.
- Panostamme virkistysalueisiin ja lähimatkailuun. Kehitämme ja ylläpidämme laadukkaita virkistysalueita ja lähikohteita kuntalaisille ja lähimatkailijoille.

Muita tavoitteita

- **Lempäälän lumo-ohjelma 2024-2031**: Viherverkostojen vahvistaminen; Luonnon monimuotoisuuden vaaliminen; Rantaluonnon ja vesistöjen tilan parantaminen
- **Tampereen seudun ilmastokestävä siniviherverkko ja yhdyskuntarakenne -hanke** (MAL-sopimus): Laaditaan siniviherstrategia, jonka kautta vahvistetaan viherverkon jatkuvuutta, vastataan ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen sekä edistetään ekologista monimuotoisuutta.

Palveluiden, kohtaamisten ja viihtymisen keskustat, tiivistyvä taajama ja elinvoimaiset kylät

Strategisen vaiheyleiskaavan tavoitteet

- Päivittää kunnan väestötavoite ja kehityskuvat vastaamaan ajantasaista kehitysnäkymää
- Turvata elinvoimaisten kylien säilyminen ja parantaa edellytyksiä rakentamiselle kyläalueilla.
- Mahdollistaa loma-asuntojen käyttötarkoituksen muutokset pysyvään asumiseen harkitusti tietyillä ranta-alueilla.
- Vahvistaa kuntakeskuksen, Sääksjärven ja Marjamäen asemaa vetovoimaisina keskuksina sekä edistää asumisen, työn ja palveluiden toiminnallista sekoittuneisuutta.
- Edistää kestävää ja eheää taajamarakennetta hyödyntämällä ja täydentämällä olemassa olevaa rakennetta.

Kuntastrategian tavoitteet

- Ekologisesti kestävä kasvu löytää paikkansa ja täydentää nykyisiä taajamia sekä kyliä.
- Elinvoimaiset taajamat, omakotialueet ja kylät ovat voimavaramme. Huomioimme asumisen mahdollisuudet erilaisissa elämäntilanteissa.

Muita tavoitteita

- **Kyläohjelma:** Päivitetään strateginen yleiskaava. Tavoitteena helpottaa kylien rakentamista kyläyleiskaavoitusta nopeammalla tavalla.
- **Kyläohjelma**: Laaditaan selkeät kylä- ja hajarakentamisen periaatteet.

SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

- Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet velvoittavat kuntaa sovittamaan oman maankäyttönsä yhteen valtion suurten linjausten, kuten ilmastonmuutoksen hillinnän, toimivien liikenneyhteyksien, puhtaan energian siirtymän tai luonnon monimuotoisuuden turvaamisen kanssa
- Alueidenkäyttötavoitteet luovat raamit kuntarakenteen pitkän aikavälin kehitykselle, mikä varmistaa, että kunnan strategiset valinnat ovat linjassa koko maan yleisten kehitystarpeiden kanssa
- Lisätietoja: https://www.ymparisto.fi/fi/rakennettu-ymparisto/kaavoitus-ja-alueidenkaytto/valtakunnalliset-alueidenkayttotavoitteet

Pirkanmaan maakuntakaava

- Maakuntakaava on maakunnan alueidenkäytön yleispiirteinen suunnitelma, joka sovittaa yhteen valtakunnallisia, maakunnallisia ja seudullisia alueidenkäytön tavoitteita. Maakuntakaavassa osoitetaan maakunnan kehittämisen kannalta keskeiset alueidenkäytön periaatteet ja ratkaisut, jotka koskevat esimerkiksi yhdyskuntarakennetta, liikennejärjestelmää, palvelu- ja työpaikkarakennetta, viherrakennetta, luonnon- ja kulttuuriympäristön arvoja sekä energiahuoltoa.
- Maakuntakaava ja vaihemaakuntakaavat on otettava huomioon yleiskaavaa laadittaessa.
- Maakuntakaavoituksen suunnittelutilanne:
  - Pirkanmaan maakuntakaava 2040 ohjaa ylimpänä kaavamuotona tarkempaa alueiden suunnittelua. Lisätietoja: https://maakuntakaava2040.pirkanmaa.fi/
  - Hyväksytty Pirkanmaan elonkirjon ja energian vaihemaakuntakaavalla täydentää ja muuttaa voimassa olevaa Pirkanmaan maakuntakaavaa 2040. Lisätietoja: https://kaava.pirkanmaa.fi/hyvaksytty_aineisto/
  - Syksyllä 2024 on käynnistynyt teollisuuden vaihemaakuntakaavan laatimisprosessi. Lisätietoja: https://kaava.pirkanmaa.fi/kaavan-vaiheet/

SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT

Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelma

- Rakennesuunnitelmaan Vehreä Metropolimme 2040+ on kirjattu kaupunkiseudun yhteiset periaatteet yhdyskuntarakenteen kehittämisen perusratkaisuista Vehreä Metropolimme 2040 -seutustrategian hengessä.
- Rakennesuunnitelmassa tärkeitä seutuyhteistyön kautta edistettäviä teemoja ovat keskustaverkosto, joukkoliikennejärjestelmä, kasvun kohdentamisen periaatteet, uudistettavat vanhat kaupunginosat, viherrakenne ja seudullisesti merkittävät työpaikka-alueet.
- Lisätietoja: https://tampereenseutu.fi/tulevaisuus/rakennesuunnitelma-2040/

Yleis- ja asemakaavat

- Lempäälän kunnan alueella on voimassa useita oikeusvaikutteisia yleis- ja osayleiskaavoja, jotka ohjaavat alueiden yksityiskohtaisempaa suunnittelua. Strategisen vaiheyleiskaavan laadinnassa otetaan huomioon voimassa olevat yleiskaavat sekä vireillä olevat yleiskaavahankkeet ja sovitetaan niiden ratkaisut yhteen strategisen suunnittelun tavoitteiden kanssa.
- Taajama-alueilla ja muilla yksityiskohtaisesti suunnitelluilla alueilla on voimassa asemakaavoja. Strategisessa vaiheyleiskaavassa huomioidaan asemakaavoitettujen alueiden nykyinen maankäyttö sekä merkittävät vireillä olevat asemakaavahankkeet yleiskaavan strategisen tarkkuustason edellyttämällä tavalla.
- Lisätietoja: https://www.lempaala.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus-ja-maankaytto/

Strategiat, ohjelmat ja muut suunnitelmat

- Strategisen vaiheyleiskaavan laadinnassa huomioidaan kunnan keskeiset strategiat, ohjelmat ja muut suunnitelmat. Näitä ovat muun muassa kuntastrategia, kyläohjelma, elinvoimaohjelma ja hyvinvointiohjelma sekä Lempäälän LUMO-ohjelma 2024–2031, ilmastotiekartta ja kävelyn ja pyöräilyn edistämisohjelma.

VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Vaikutuksia tullaan arvioimaan koko siltä alueelta, johon kaavan katsotaan merkittävästi vaikuttavan. Pääosin vaikutukset tulevat kohdistumaan suunnittelualueeseen ja sen läheisyyteen.

Vaikutukset arvioidaan:

- ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön;
- maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon;
- kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin;
- alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen;
- kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön;
- elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen.

Arviointi tukeutuu olemassa olevaan lähtötietomateriaaliin. Arviointi tapahtuu kaavoittajan ja sidosryhmien yhteistyönä. Osalliset voivat esittää oman näkemyksensä vaikutuksista osallistumismenettelyiden kautta. Arvioinnin tulokset kootaan kaavaselostukseen. Kaavan vaikutusalue vaihtelee riippuen arvioitavasta vaikutuksesta. Pääosin kaavahankkeen vaikutukset kohdistuvat vai alueen välittömään läheisyyteen.

OSALLISET

Maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa

- Suunnittelualueen asukkaat ja maanomistajat sekä maanomistajia edustavat järjestöt
- Vaikutusalueen asukkaat
- Asukasyhdistykset sekä muut järjestöt ja yhdistykset
- Alueen yritykset ja toiminnanharjoittajat, työntekijät ja alueella työssäkäyvät

Viranomaiset, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään

- Naapurikunnat: Akaa, Kangasala, Pirkkala, Tampere, Valkeakoski ja Vesilahti
- Lupa- ja valvontavirasto
- Sisä-Suomen elinvoimakeskus
- Pirkanmaan liitto
- Pirkanmaan maakuntamuseo
- Väylävirasto
- TUKES
- Puolustusvoimat
- Suomen metsäkeskus

Yhteisöt, yritykset ja asiantuntijalaitokset, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään

- Fingrid Oyj, GasgridOy
- Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri sekä ympäristö- ja luontoyhdistykset
- Lempäälän Kehitys, Business Lempäälä
- Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä, Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikenne
- Alueen sähkölaitokset ja energian tuottajat sekä heitä edustavat yhdistykset

OSALLISTUMINEN

Osallitumis- ja arviointisuunnitelman nähtävilläoloaikana osalliset voivat esittää mielipiteensä. Kaavaluonnoksesta voi antaa mielipiteen ja kaavaehdotuksesta voi jättää muistutuksen kaavan nähtävillä olon aikana:

- sähköpostilla yhdyskunta@lempaala.fi
- postittamalla ne osoitteeseen
  Lempäälä kunta
  Yhdyskunnan palvelualue
  PL 36
  37501 Lempäälä
- toimittamalla kunnan palvelukäytävälle osoitteeseen Manttaalitie 15

TIEDOTTAMINEN

Nähtävilläoloista tiedotetaan:

- Kuulutuksella
  - kunnan verkkosivujen kuulutusosiossa (kaavakuulutukset),
  - Lempäälä-talon Palvelukäytävän sisäänkäynnin viereisellä näyttötaululla ja
  - Lempäälän-Vesilahden Sanomissa.
- Tiedotteella (kaavatiedotteet) kunnan verkkosivujen etusivulle ja kunnan some-kanaviin (Facebook ja Instagram).

Kaava-aineisto on nähtävillä ja tutustuttavissa

- Kaavan verkkosivuilla www.lempaala.fi/14003
- Palvelukäytävällä nähtävillä olojen aikana

OSALLISET JA TIEDOTTAMINEN

ALUSTAVA AIKATAULU JA VUOROVAIKUTUS

Aloitusvaihe	Luonnosvaihe	Ehdotusvaihe	Hyväksymisvaihe
8-12/2026	**1-5/2027**	**6-11/2027**	**12/2027-3/2028**
Kaavan vaiheet • Vaihekaavan vireilletulo • Tavoitteiden määrittely • Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) • Viranomaisneuvottelu	**Kaavan vaiheet** • Selvitysten laatiminen • Kaavaluonnoksen valmistelu • Vastineet OAS-vaiheen palautteeseen	**Kaavan vaiheet** • Kaavaehdotuksen valmistelu • Vastineet luonnosvaiheen palautteeseen • Tarvittaessa viranomaisneuvottelu	**Kaavan vaiheet** • Vastineet ehdotusvaiheen palautteeseen • Vähäiset korjaukset kaavaan
Päätöksenteko	**Päätöksenteko** • Luonnos nähtäville (yhdltk+kh)	**Päätöksenteko** • Ehdotus nähtäville (yhdltk+kh)	**Päätöksenteko** • Hyväksymiskäsittely (yhdltk+kh+kv)
Kuntalaisten osallistaminen • Tavoitteet ja OAS nähtävillä ja mahdollisuus antaa palautetta	**Kuntalaisten osallistaminen** • Kaavaluonnos nähtävillä ja mahdollisuus antaa palautetta • Yleisötilaisuus	**Kuntalaisten osallistaminen** • Kaavaehdotus nähtävillä ja mahdollisuus antaa palautetta	**Kuntalaisten osallistaminen**
Laadittavat selvitykset • Väestöennuste ja skenaario-tarkastelu • Pt-kaupan selvityksen päivitys	**Laadittavat selvitykset** • Uusien yritysalueiden tarkastelu • Mahdollisesti taajaman siniviherverkkoselvitys	**Tilattavat selvitykset**	**Tilattavat selvitykset**

YHTEYSTIEDOT
Lempäälän kunta
Yhdyskunnan palvelualue
PL 36, 37501 LEMPÄÄLÄ
www.lempaala.fi
www.lempaala.fi/kaavoitus

Yleiskaavoittaja Sini Suontausta
puh. 041 730 2523
sini.suontausta@lempaala.fi

Kaavoituspäällikkö Teija Mäkelä
puh. 044 486 3418
teija.makela@lempaala.fi